

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

बी. ए. – (विशारद) सामाजिकशास्त्रे

परीक्षा : मे – २०२३

प्रथम वर्ष

सत्र – १

विषय:- राज्यशास्त्राची ओळख (भाग-१) (PCG-101)

दिनांक: २७/०५/२०२३

गुण : १००

वेळ : दु. २.०० ते दु. ५.००

सूचना : सर्व प्रश्न सोडवा.

प्रश्न १ दीर्घोत्तरी प्रश्न सोडवा. (कोणतेही दोन)

(४०)

१. राज्यशास्त्राची व्याख्या सांगून, राज्यशास्त्राच्या विविध अभ्यास पध्दतींची चर्चा करा.
२. राज्याचे मूलभूत घटक स्पष्ट करा.
३. रूसोचा सामाजिक करार सिध्दांत पुढील मुद्द्यांच्या आधारे स्पष्ट करा.
अ) मानवी स्वभाव
ब) निसर्गावस्था
क) राजकीय समाजाची निर्मिती
ड) सामुदायिक ईहा
४. राज्याच्या विकासाच्या प्रमुख अवस्थांची चर्चा करा.

प्रश्न २ थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही तीन)

(३०)

१. हॉब्सच्या सामाजिक कराराची वैशिष्ट्ये सांगून, गुण व दोष विशद करा.
२. राष्ट्र-राज्ये ही संकल्पना स्पष्ट करा.
३. 'अनेकसत्तावाद' ही संकल्पना विशद करा.
४. राज्यघटनांच्या वर्गीकरणाबाबत विविध निकष लिहा.
५. परिदृढ व परिवर्तनशील राज्यघटना स्पष्ट करा.

प्रश्न ३ टीपा लिहा. (कोणत्याही दोन)

(३०)

१. राज्यघटनांचे स्वरूप, व्याप्ती व महत्व
२. लॉकचा सामाजिक कराराचा सिध्दांत
३. सार्वभौम सत्तेची लक्षणे व प्रकार
४. लिखित राज्यघटना

Translation in English

Sub: Introduction to Political Science (Part-I) (PCG-101)

Instructions: Attempt all questions.

Q.1. Answer in detail (Any Two) (40)

1. Define Political Science. Discuss the various methods in the study of Political Science.
2. Explain the essential elements of State.
3. Explain the social Contract Theory of Rousseau with the following points -
 - a) Human nature
 - b) State of nature
 - c) Creation of political society
 - d) General will
4. Discuss the main stages in the evolution of State.

Q.2. Answer in brief (Any Three) (30)

1. State the characteristics, merits and demerits of social contract theory of Hobbes.
2. Explain the concept of 'Nation states'.
3. Explain the concept of "Pluralism"
4. Write various criteria for classification of constitutions.
5. Explain the rigid and flexible constitution.

Q.3. Write short notes (Any Two) (30)

1. Nature, scope and importance of political science
 2. Social Contract Theory of Locke
 3. Characteristics and kinds of sovereignty
 4. Written constitution
-